

Allt om valpen!

Det är en härlig känsla när man sitter där med familjen och diskuterar olika raser och planerar sitt valpköp. Men det är mycket man ska tänka på redan när det gäller rasvalet, när man ska välja ut den rätta valpen, när valpen kommer hem osv. Ska man gå valpkurs eller inte, hur långa promenader ska man gå, kunna ta matskålen mm. Dessa frågor och lite till ska jag försöka besvara här på denna sidan. Fattas det någon information är jag tacksam om du vill maila det till mig...

Att planera för valp!

Först måste familjen bestämma sig för om man ska skaffa en liten valp eller om man ska köpa en vuxen hund. Båda har sina för och nackdelar. När man skaffar en liten valp har man möjligheten att kunna forma den till den individ man önskar helt från början. En äldre hund är oftast redan formad och det är ofta mer jobb att förändra än att lära in nytt från början. Den äldre hunden är dock redan rumsren, får gå långa promenader mm men den har också redan ett helt paket med både dåliga och bra egenskaper med sig. Ja, man måste sätta sig ner och väga för och nackdelar mot varandra för både valp och vuxen hund (omplaceringshund).

Man ska också fundera på om man verkligen har tid för en hund. En hund ska inte stå ensam i 8 timmar / dag utan max 5 timmar enl. rekommendationerna. Hunden ska också kunna få minst 2 timmar aktivering/dag. Man måste dessutom ge sig ut om det regnar, snöar, blåser eller vilket väder det än är ;-) Man ska ha i huvudet att en hund är en individ som älskar att arbeta.

Rasval:

När man bestämt sig för valp eller vuxen hund är det dags att tänka på rasvalet. Även här ska man sätta sig ner och tänka igenom följande:

- Vad vill jag ha min hund till? Detta val är mycket viktigt!
- Hur mycket ska hunden kunna arbeta/inte behöva arbeta?
- Lång eller korthårig, fälla eller inte fälla (alla hundar fäller lite hår men mer eller mindre)?
- Rasernas egenskaper
- Familjens familjesituation
- Uppfödare
- Är du intresserad utav en blandras? Läs noga igenom vilka raser som den innehar och läs på om ALLA raserna mycket noggrant.

Uppfödare:

Tag kontakt med olika uppfödare. Skriv en bra information om dig och din familj, åk och hälsa på uppfödaren och tiken gärna innan hon fått sina valpar så får du en bra bild utav hur din valp kommer att bli som vuxen hund för största delen utav valpens gener när det gäller beteende kommer från mamman. Finns det möjlighet till att träffa pappan är det också en stor fördel men tyvärr är inte detta så vanligt. Det är också ganska viktigt att man får en bra relation med uppfödaren för förhoppningsvis kommer ni att hålla kontakten under många år. Här hittar du [länkar](#) till olika uppfödare.

Har du frågor ang. uppfödning är du välkommen att kontakta Monica på Bonizas Hundskola som bedriver uppfödning av Schapendoed, www.lightschaps.se

När du ska ta hem valpen:

Se till att inte ta hem valpen förrän den är minst 8 veckor gammal! Se också till så att valpen blivit tillräckligt socialiserad med människor och blivit van vid så många ljud som möjligt! Ett viktigt arbete för alla uppfödare. Detta är viktigt för hundens hela liv. Fråga gärna uppfödaren hur denna har socialiserat valpen. Köp inte en valp som är uppfödd ute

i en lada o dyl eftersom dem med all säkerhet inte fått tillräcklig socialisering med människor. Att socialisera 5 stycken 4-veckorsvalpar är ett halvtidsarbete!
Innan du får hem valpen ska den vara avmaskad, vaccinerad och chipmärkt/tatuerad och ev. registerad i Skk. Se också till att få de rätta avtalen med dig hem.
När du ska välja ut valpen brukar man kunna få bra hjälp utav uppfödaren. Denna kan ofta se vilken valp som passar till vilka personer.

När valpen kommer hem!

Nu börjar ett helt nytt liv för din familj. Det är som att ha fått ett litet barn i familjen, det är faktiskt ingen större skillnad mer än att den här "nyföddhetsperioden" går snabbare över ;-)
Det är dags för nattvak där man måste ut och kissa/bajsa valpen, ev gnyende halva natten mm. Men det brukar bara vara en vecka och sedan har valpen vant sig vid sin nya familj och flock. Det är också matning ca var 4:e timme under de första veckorna.

Nu är det en hel del att tänka på för att du ska kunna forma hunden till den individ du önskar.

Koppelträning:

Börja koppelträna valpen så fort som möjligt. Börja med att sätta på halsbandet och låt det sitta på någon dag innan du börjar koppla valpen. Ett halsband kliar förfärligt och det hindrar valpen från att ta sig framåt och det hindrar upptäckarlusten. Låt den alltså först vänja sig vid att ha ett halsband på sig. Koppla sedan valpen under korta sträckor och här kommer något mycket viktigt!!! OM valpen drar iväg mot något så HÄNG ABSOLUT INTE efter. Stanna och stå till och vänta på att kopplet slakar efter innan du går framåt igen. Här lägger du grunden för en hund att inte dra i kopplet! Häng ALDRIG efter valpen eller hunden om den drar i kopplet. Det här gäller alltid och på alla promenader. Här lär du hunden att inte dra i kopplet.

Motion:

Ja, alla hundar ska ha motion men inte valpar. En stor hund bör vara närmare året innan den börjar motioneras och cykelmotion ska den inte få förrän den är 2 år. Detta beror på att valpens skelett inte är riktigt utvecklat och hårt förrän den kommit in i könsmognaden och den är helt könsmogen runt 1 års ålder beroende på hundens storlek. Valpen bör endast promenera utanför tomten enligt nedanstående schema och det gäller totalt per dag och oberoende utav hundens vuxna storlek:

Schema över hur långa promenader du får göra med din hund. Överskrider du detta riskerar du att få en stressad hund.

*Hundens ålder i månader. Promenad **totalt** / dag.*

2 mån..... 5 min

3 mån.....10 min

4 mån.....15 min

5 mån.....20 min

6 mån.....25 min

7 mån.....30 min

8 mån.....35 min

9 mån..... 40 min

Förläng successivt valpens/hundens promenader upp till så många minuter som familjen har tid att ge hunden dagligen i vuxen ålder.

Vanlig lek i trädgården där valpen är lös är helt ok men i måttliga mängder. Här brukar dock valpen styra det själv. Men om du ser att valpen börjar stressa upp sig o dyl är det dags att bryta.

Ta saker från valpen?

Här är det lite olika åsikter om denna punkten. Jag är av den åsikten att visst ska jag kunna ta saker från valpen/hunden men jag måste göra det på ett sådant sätt som jag skulle vilja att valpen/hunden tog saker från mig, dvs be om lov. Jag rekommenderar att man under hela valptiden byter till sig saker som valpen inte får ha och även som träning. När du ska ta något från din valp så byt till dig saken/benet mm mot något som en godisbit, annan leksak o dyl som valpen accepterar. Se till att valpen tycker att den gjort en bra bytesaffär. Lite senare kan du prova att "ta" benet från valpen, titta på det, prata uppmuntrande med valpen och ge tillbaka. Här lär du valpen tillit till dig. Morrar valpen går du bara därifrån och hämtar något annat du kan byta med osv. Jobba hela tiden med tilliten, det tjänar du på med den vuxna hunden!

Träna också valpen med matskålen. När valpen står och äter kan du gå förbi och bara låtsas lukta på maten ovanför valpen, stoppa ner extra godbitar, röra runt och lägg i något gott osv så får du inga problem med att valpen vaktar matskålen i framtiden. Gör som du önskar att din ägare gjort om du var hund ;-)

Rumsrenhet:

Ett vanligt problem faktiskt. En hund blir oftast rumsren av sig själv men det finns lite att tänka på som valpägare. Se till att valpen kommer ut för att göra sina behov varje gång den ätig, sovit och lekt. Sätt den gärna på samma ställe så den känner sig hemma. En valp vill inte kissa/bajsa på nya platser för risken att röja sin identitet. En del individer bryr sig inte om detta men för många valpar är detta viktigt.

När du tränar valpen till att bli rumsren så tänk på att du inte ska belöna för att valpen kissar eller bajsar för det är naturliga behov som valpen gör antingen vi belönar eller inte utan du ska belöna för PLATSEN SOM VALPEN VÄLJER ATT UTRÄTTA SINA BEHOV PÅ. Det är en stor skillnad. Men tänk på att inte belöna så livligt att valpen kommer av sig. OM den skulle råka göra inne är det bara att torka upp och bestämma sig för att ha bättre koll på valpen nästa gång. Ett tecken på att valpen är nödig är att den börjar vanka runt oroligt i rummet med näsan i golvet. Det kan ta allt från en vecka till 5-6 månader innan valpen är rumsren så det gäller att ha is i magen.

Miljöträning:

Se till att miljöträna din valp. Det brukar sägas att när valpen är 12 veckor ska den ha gått på 12 olika underlag, varit på 12 olika platser, träffat 12 olika människor och träffat 12 olika hundar. Detta är dock lite svårt eftersom man ska vara lite restriktiv med att ta ut valpen innan den fått sin 2:a vaccination men man kan göra så gott man kan. Tidig, lugn och bra miljöträning ger en mer säker hund!

Ensamhetsträning:

Det är inte normalt för en hund att vara ensam, skild från flocken och absolut inte för en liten valp som under hela sitt lilla liv bott tillsammans med mamma och syskonen. Du måste börja träna väldigt försiktigt för gör du fel från början får du kanske dras med det under hela hundens liv. När du fått hem din valp rekommenderar jag att du väntar ca en vecka innan du börjar lämna den ensam så ni bygger upp en relation. Därefter börjar du i lugn och ro med att lämna den ensam när den ligger och vilar i ett rum genom att gå ur

rummet och tillbaka. Sen går du ut genom ytterdörren och direkt tillbaka. Var noga med att inte gå tillbaka om valpen piper och gnyr för då får den belöning för det beteendet. Efterhand drygar du ut tiden mellan det att du går ut och kommer tillbaka. Se gärna till att valpen är aktiverad (inga promenader utan mental aktivering) innan du lämnar den ensam. Ett litet tips är att ge valpen ett ihålligt hårt mörghen som man t ex smetat in leverpastej i. Då kan valpen sysselsätta sig en liten stund med att slicka ut pastejen och blir sen trött av problemlösningen.

När du kommer tillbaka är det viktigt att du inte gör någon större affär utav det. Valpen är lika glad om du varit ute och kastat soporna som när du varit borta i 2 timmar. Gå bara in och prata som vanligt med valpen, ömka inte med den för det har faktiskt inte varit synd om den, eller hur?

Valpkurs / Hundkurs!

Alla bör gå på valpkurs för valpens/hundens skull. Jag har gjort en liten studie här på hundskolan och av de hundar och förare som gått valpkurs + Positiv vardagslydnad 1 och 2, dvs hundkurs upp till könsmognaden kan jag inte peka ut en enda individ som idag har sociala problem.

Alla valpar och hundar har rätt till en bra aktivering och aktivering i grupp är superbra och hundarna älskar det. Se till att anmäla dig till valpkurs så fort du fått hem valpen! Här lägger du den första grundstenen för hela din hunds liv! Missa inte valpkursen, snälla... Gå på kurs med hunden åtminstone fram till att den är köns mogen. Både ni och hunden tjänar på det. På [Lightschaps](#) kennel har man valpkurs som hett önskemål och därav betalar uppfödaren 1000 kr till varje valpköpare som anmäler sin valp till valpkurs. Kanske något för andra uppfödare att ta efter!

Lite andra tips och råd!

- Lek mycket med valpen. Gillar den dragkamp så ha det lite då och då men under kontrollerade former. Är valpen utav lite stressad natur bör du vara lite försiktig med just denna leken samt bollekar. Lek mycket söklekar.
- Sitt mycket på golvet hos valpen/hunden. Här bygger ni upp relationer.
- Peta dagligen på valpen. Titta och klipp klor, pilla i ögon/öron mm. Gör det till mysstund.
- Träna mycket med valpen. Under perioden 8-12 veckor är valpen inne i sin präglingsperiod och då har du möjlighet att bygga upp superbra kontakt. Är det bara en person i familjen som ska träna hunden i framtiden är det också viktigt att just den familjemedlemmen sysslar mycket med hunden under denna perioden.
- Ha valpen lös från början. Går den ifrån dig får du springa och gömma dig. Var också noga med att belöna VARJE gång valpen väljer att ta kontakt med dig. Får den ingen respons när den tar kontakt slutar den snart försöka.